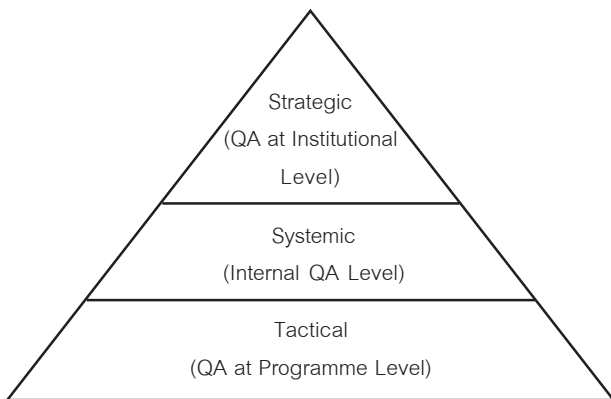

การประกันคุณภาพระดับโปรแกรมการศึกษาของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

QANEWS ฉบับที่แล้วได้นำเสนอการประกันคุณภาพของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA) ว่าระบบการประกันคุณภาพของ AUNQA ประกอบด้วย 3 มิติ คือ 1) Strategic 2) Systemic และ 3) Tactical ดังรูปที่ 1 และได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพในมิติ Strategic ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพระดับสถาบันการศึกษา และการประกันคุณภาพในมิติ Systemic ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพระบบการประกันคุณภาพภายในไปแล้ว ฉบับนี้ขอแนะนำการประกันคุณภาพในมิติ Tactical ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพระดับโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษามาเสนอ

รูปที่ 1 AUNQA Models for Higher Education

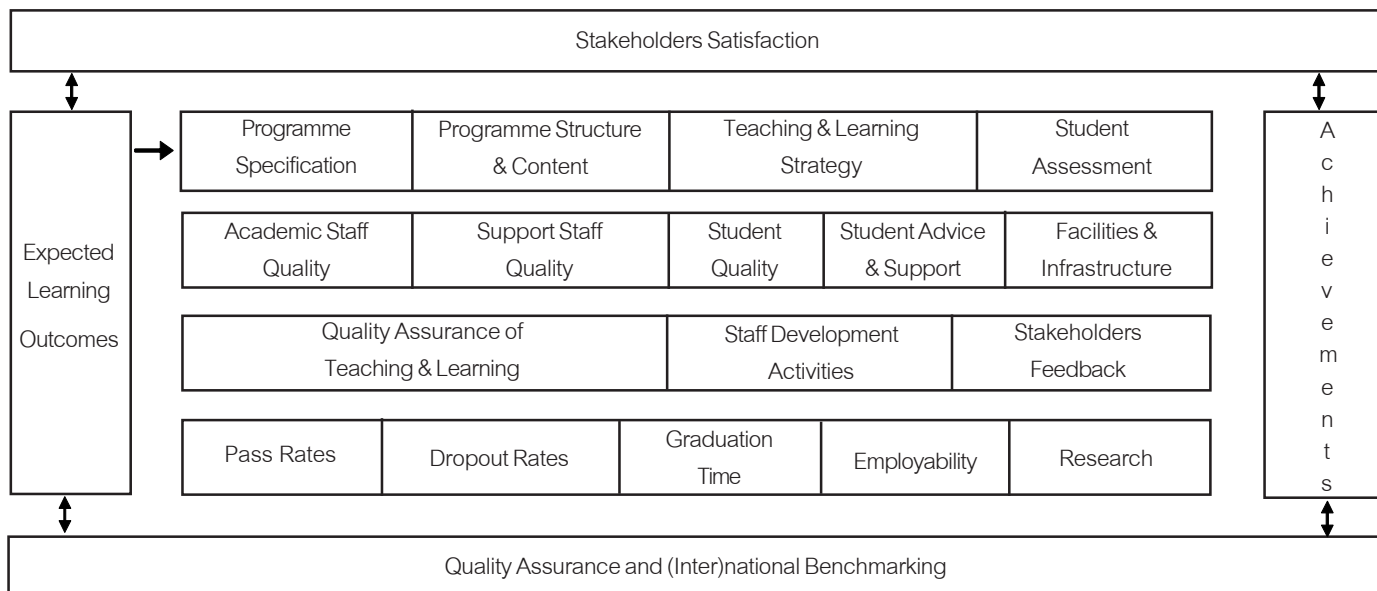
การประกันคุณภาพระดับโปรแกรมการศึกษาของ AUN จะประเมินคุณภาพหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในกลุ่มสาขาวิชา 3 สาขาวิชา คือ วิศวกรรม ธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ AUN ให้ความสนใจในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับตลาดแรงงานหลังเปิดเสรีอาเซียน โดยจะประเมินกับมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิกของ AUN เท่านั้น การประเมินขึ้นอยู่กับว่าแต่ละมหาวิทยาลัยพร้อมที่จะให้ประเมินในหลักสูตรใดในลักษณะอาสาสมัคร การประเมินถือเป็นการประเมินระดับภูมิภาค ผลการรับรองจะอยู่ได้ 5 ปี

รูปแบบการประกันคุณภาพระดับโปรแกรมการศึกษานั้นที่การจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาคุณภาพใน 3 มิติ คือ บัณฑิต นำเข้า กระบวนการ และผลผลิต/ผลลัพธ์ โดยมีรูปแบบดังนี้

การประกันคุณภาพระดับโปรแกรมการศึกษาของ AUNQA เริ่มจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะให้เกิดกับตัวผู้เรียน การที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง ประกอบด้วย 4 ส่วน ส่วนแรก เป็นการแปลงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไปสู่โปรแกรมการศึกษา และวิธีที่จะทำให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ผ่านกลยุทธ์การจัดการเรียน การสอน และการวัดและประเมินผล ส่วนที่สอง เป็นส่วนของ บัณฑิตนำเข้า ประกอบด้วย คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุน คุณภาพของผู้เรียน การแนะแนวและการสนับสนุนนักศึกษา และ สิ่งสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ต่างๆ ส่วนที่สาม เป็นกระบวนการประกันคุณภาพการจัดการเรียน การสอน การพัฒนาบุคลากร และผลย้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และส่วนที่สี่ เป็นผลลัพธ์ของกระบวนการจัดการเรียน การสอน ได้แก่ อัตราการสำเร็จการศึกษาและการตกออก ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา การได้งานทำ ของผู้สำเร็จการศึกษา และการวิจัย ดังรูปที่ 2

การประเมินคุณภาพระดับโปรแกรมการศึกษาของ AUNQA ประกอบด้วยเกณฑ์ 15 เกณฑ์ แต่ละเกณฑ์ยังประกอบด้วย เกณฑ์การพิจารณาย่อยๆ ลงไปอีก เกณฑ์หลักในการประเมินคุณภาพ มีดังนี้

1. Expected learning outcome
2. Programme specification
3. Programme structure and content
4. Teaching and learning strategy
5. Student assessment
6. Academic staff quality

รูปที่ 2 รูปแบบการประกันคุณภาพระดับโปรแกรมการศึกษาของ AUNQA

- 7. Support staff quality
- 8. Student quality
- 9. Student advice and support
- 10. Facilities and infrastructure
- 11. Quality assurance of teaching and learning process
- 12. Staff development activities

- 13. Stakeholders feedback
- 14. Output
- 15. Stakeholders satisfaction

การประเมินคุณภาพของ AUNQA ใช้ระบบการประเมินจากคะแนนเต็ม 7 ในลักษณะ Rating scale โดยกำหนดค่าคะแนนและการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน	การแปลความหมายคะแนน	การแปลความหมายเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ
1	ไม่มีการดำเนินการใดๆ (ไม่มีเอกสารหลักฐาน ไม่มีแผน)	ไม่มีคุณภาพอย่างยิ่ง จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงอย่างเร่งด่วน
2	อยู่ในขั้นการวางแผน	ยังไม่มีคุณภาพ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนา
3	มีเอกสารหลักฐาน แต่ไม่ชัดเจน	ยังไม่มีคุณภาพ ต้องการการปรับปรุงพัฒนาเล็กน้อย จะทำให้มีคุณภาพดีขึ้น
4	มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ตามเกณฑ์ของ AUNQA
5	เอกสารหลักฐานชัดเจนมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง	คุณภาพเหนือกว่าระดับที่ AUNQA กำหนด
6	เป็นตัวอย่างของการปฏิบัติที่ดี (Good practices)	เป็นแบบอย่างที่ดีได้
7	ดีเลิศ (ระดับ World-class หรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ)	คุณภาพดีเลิศ มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาของ AUNQA จะเน้นเฉพาะสถาบันการศึกษาที่เป็นสมาชิกของ AUN แต่รูปแบบและแนวทางการประกันคุณภาพของ AUNQA ก็อาจจะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปได้ เพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และในอนาคต ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษากายในของ สกอ. รวมทั้งตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ก็อาจจะรวมตัวบ่งชี้บางตัวของ AUNQA เข้าไว้ด้วย